

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

URGANCH DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**MA'NAVIY TARBIYANING TARIXIY-NAZARIY ASOSLARI
FANINING ISHCHI O'QUV DASTURI
(SILLABUSI)**

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lism

Ta'lism sohasi: 110000 – Ta'lism

Ta'lism yo'nalishi: 60112100 - Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi (Sirtqi ta'lism uchun)

Urganch – 2023

Mazkur fanning ishchi o‘quv dasturi(sillabusi) Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti Kengashi tomonidan 2023 yil “29” avgustdagi BD-60112100-1.07 barcha bakalavriyat ta’lim yo’nalishlari uchun tasdiqlangan “Ma’naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari” fanining o‘quv dasturi asosida tuzilgan bo‘lib Urganch davlat pedagogika instituti kengashining 2023 yil “9” sentabrdagi bayonnomasi asosida tasdiqlangan.

Filologiya va san’at fakulteti dekani:

dots. U.SHeripov

Mazkur o‘quv dastur “Milliy g’oya va falsafa” kafedrasining 2023 - yil “24”
15 dagi yig’ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya etilgan
(1-sonli bayonnomasi).

Milliy g’oya va falsafa

kafedrasi mudiri:

dots., SH.Samanova

Fan/modul kodi MTTNA108	O'quv yili 2023-2024	Semestr I	ECTS-Kreditlar 6	
Fan/modul turi majburiy	Ta'lif tili O'zbek (Lotin)		Xaftalik dars soatlari: 6	
1	Fan nomi Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari.	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil talim (soat)	Jami yuklama (soat)
		Ma'ruza -16 Seminar -16	148	180

Fan o'qituvchilari xaqida ma'lumot:

Dastur muallifi:	Qutlimuratova Nigora Masharipovna — lector, tyutor, Urganch davlat pedagogika instituti, “Milliy g'oya va falsafa” kafedrasi o'qituvchisi
Telefon raqami	+998 91 985 01 10
Tashkilot:	Urganch davlat pedagogika instituti, “Milliy g'oya va falsafa” kafedrasi.
Sayt:	www.urspi.uz .

<p>1.</p>	<p>I. Fanning mazmuni.</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – Milliy-ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari, uning xalqimiz ijtimoiy-siyosiy taraqqiyotidagi ahamiyatini yoritish. Ma'naviy tarbiyaning mazmun mohiyati, uning tarixiy-nazariy asoslari, milliy-ma'naviy tarbiya takomilining siyosiy, iqtisodiy, madaniy, huquqiy omillari haqida bilim berish orqali talaba yoshlarda ma'naviy fazilatlarni tarbiyalab borish.</p> <p>Fanning asosiy vazifalari</p> <ul style="list-style-type: none"> -ma'naviy tarbiyaning tarixiy nazariy asoslari mazmun-mohiyati, uslublari, vazifalarini tahlil etish; -ma'naviy tarbiyaning tarixiy nazariy asoslarining mohiyati, tarkibi, umumiyligini qonuniyatlarini ochib berish; -milliy ma'naviy tarbiya takomilining asosiy mohiyatini ochib berish; - milliy qadriyatlarimizning mohiyati asosida ma'naviy tarbiyaning tarixiy nazariy asoslari mohiyatini ochib berish; -milliy-tarbiyaning nazariy asoslari mohiyatida talaba-yoshlarda ma'naviy tahdidlarga qarshi mafkuraviy immunitetni, mafkuraviy profilaktika ishlarni mustahkamlash borasidagi vazifalarni olib borish; - milliy-ma'naviy tarbiya takomilining iqtisodiy, madaniy, huquqiy omillari haqida bilim berish orqali talaba yoshlarda ma'naviy fazilatlarni tarbiyalab borish. <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Soat</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">I – MODUL. Ma'naviy tarbiyaning tarixiy nazariy asoslari fanining mohiyati va jamiyat hayotida namoyon bo'lish sohalari</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">M1</td> <td style="padding: 5px;">“Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari” kursining maqsad va vazifalari. Ma'naviy tarbiya to‘g‘risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta’limotlar</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">M2</td> <td style="padding: 5px;">Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma'naviy tarbiya masalalari. Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">M3</td> <td style="padding: 5px;">Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta’lim-tarbiya masalalari. Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi. Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">M4</td> <td style="padding: 5px;">Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta’siri</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">M5</td> <td style="padding: 5px;">Turkistonda jadidchilik va ma'rifatparvarlik g‘oyalari</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2</td> </tr> </tbody> </table>	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	Soat	I – MODUL. Ma'naviy tarbiyaning tarixiy nazariy asoslari fanining mohiyati va jamiyat hayotida namoyon bo'lish sohalari		M1	“Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari” kursining maqsad va vazifalari. Ma'naviy tarbiya to‘g‘risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta’limotlar	2	M2	Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma'naviy tarbiya masalalari. Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari	2	M3	Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta’lim-tarbiya masalalari. Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi. Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar	2	M4	Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta’siri	4	M5	Turkistonda jadidchilik va ma'rifatparvarlik g‘oyalari	2
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	Soat																			
I – MODUL. Ma'naviy tarbiyaning tarixiy nazariy asoslari fanining mohiyati va jamiyat hayotida namoyon bo'lish sohalari																				
M1	“Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari” kursining maqsad va vazifalari. Ma'naviy tarbiya to‘g‘risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta’limotlar	2																		
M2	Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma'naviy tarbiya masalalari. Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari	2																		
M3	Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta’lim-tarbiya masalalari. Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi. Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar	2																		
M4	Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta’siri	4																		
M5	Turkistonda jadidchilik va ma'rifatparvarlik g‘oyalari	2																		

	M6	Mustabid tuzum davri o‘zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma’naviy tarbiya masalalari	2
	M7	O‘zbekiston mustaqilligi va ta’lim-tarbiyaga yangicha yondashuv Yangilanayotgan O‘zbekistonda ma’naviy tarbiyaning o‘ziga xos xususiyatlari	2
	M8	Uchinchi Renessans – Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining tamal toshi	2
	Jami:		16

III. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar
Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Mashg‘ulotlar shakli: seminar mashg‘ulot (S)		
S1	“Ma’naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari” kursining maqsad va vazifalari. Ma’naviy tarbiya to‘g‘risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta’limotlar	2
S2	Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma’naviy tarbiya masalalari. Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari	2
S3	Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta’lim-tarbiya masalalari. Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi. Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar	2
S4	Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta’siri	2
S5	Turkistonda jadidchilik va ma’rifatparvarlik g‘oyalari	2
S6	Mustabid tuzum davri o‘zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma’naviy tarbiya masalalari	2
S7	O‘zbekiston mustaqilligi va ta’lim-tarbiyaga yangicha yondashuv Yangilanayotgan O‘zbekistonda ma’naviy tarbiyaning o‘ziga xos xususiyatlari	2
S8	Uchinchi Renessans – Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining tamal toshi	2
	Jami:	16

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar
Auditoriyadan tashqari vaqtida bajariladigan mustaqil ishlar quyidagi turlarda amalga oshirilishi tavsiya etiladi:

- esse – dolzarb mavzu bo‘yicha shaxsiy fikrini tanqid, publisistik va boshqa janrlarda yozma bayon qilish;
- dokladlar tayyorlash;
- kurs ishi yozish;
- konspekt yozish;
- glossariy tuzish;
- individual va guruhiy o‘quv loyihasi;

- keys-topshiriqlarini bajarish;
- mavzuli portfoliolar tuzish;
- axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash;
- manbaalar bilan ishlash;
- infografika tuzish;
- chizma-tasviriy modellar (intellekt-kart, freym, mantiqiy graf va h.k.) yaratish;
 - multimediali taqdimotlar yaratish;- darslarning metodik ishlanmalarini tayyorlash;
 - darsdan tashqari mashg‘ulotlar ishlanmalarini tayyorlash;
- ta’lim yo‘nalishi(mutaxassislik)ning xususiyatidan kelib chiqqan holda mustaqil ishlarning boshqa turlaridan foydalanish mumkin.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta’limning mavzulari:

Mustaqil ta’lim (MT)		Soat
MT 1	Ma’naviy tarbiya to‘g‘risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta’limotlar	8
MT 2	Qadimgi Sharq manbalarida ma’naviy tarbiya masalasi.	8
MT 3	Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma’naviy tarbiya masalalari.	8
MT 4	Markaziy Osiyoga islomning kirib kelishi va ijtimoiy-ma’naviy tarbiyadagi o‘zgarishlar.	8
MT 5	Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari.	8
MT 6	Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta’lim-tarbiya masalalari.	8
MT 7	“Temuriy malikalar, ularning shu davr ijtimoiy tarbiyasida tutgan o‘rni (Saroymulxonim, Gavharshodbegim va hk.).	8
MT 8	Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi	8
MT 9	Xamsanavislik va tarbiya	8
MT 10	Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar	8
MT 11	“Boburnoma”, uning tarbiyaviy ahamiyati	8
MT 12	Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta’siri	8
MT 13	Xiva xonligida madaniy-ma’naviy uyg‘onish: Maxtumquli, Munis, Ogahiy, Feruz, Komil Xorazmiy	8
MT 14	Abdulla Avloniyning “Turkiy guliston yoxud axloq” asarida ta’lim-tarbiya masalasining yoritilishi	8

	<p>MT 15 Mustabid tuzum davri o‘zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma’naviy tarbiya an’analarini asrash uchun kurash g‘oyasi</p> <p>MT 16 O‘zbekiston mustaqilligi va ta’lim-tarbiyaga yangicha yondashuv.</p> <p>MT 17 Davlat ramzları, ularning yoshlarda milliy g‘ururni shakllantirishdagi o‘rni.</p> <p>MT 18 Mustaqillik davri ijodkorlari asarlarida ma’naviy-ma’rifiy tarbiya targ‘iboti (Abdulla Oripov, Erkin Vohidov, O’tkir Hoshimov, Muhammad Yusuf).</p> <p>MT 19 Uchinchi Renessansni bunyod etishda murabbiy va tarbiyachilarining o‘rni.</p> <p>MT 20 Uchinchi Renessans – Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining tamal toshi.</p>	6
	Jami:	148
3.	<p>V. Ta’lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <ul style="list-style-type: none"> Talaba bilishi kerak: Fanni o‘zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr: <ul style="list-style-type: none"> milliy g‘oya va ma’naviyat asoslari fanlarini o‘qitishning asosiy maqsad va vazifalari, milliy g‘oya va ma’naviyat asoslari turkumiga kiruvchi fanlarning barkamol shaxsni tarbiyalashdagi o‘rni haqida tasavvur va bilimga; milliy g‘oya va ma’naviyatga oid manbalarni ilmiy o‘rganish, o‘qitish va targ‘ib-tashviq qilishning pedagogik asoslari, O‘zbekistonda ma’naviy-g‘oyaviy ta’lim-tarbiya va targ‘ibot-tashviqot institusional tizimining rivojlanish xususiyatlariga oid ma’lumotlarni saralash va qiyosiy tahlil qilish ko‘nikmasiga; ijtimoiy-siyosiy jarayonlarga erkin munosabat bildirish, bunyodkor yoki vayronkor g‘oyalarning xalqlar va davlatlar taraqqiyotiga ta’sirini mustaqil ravishda tahlil etish hamda ma’naviy-mafkuraviy jarayonlarga doir nazariy bilimlarni amaliy hayotda qo’llay olish malakasiga ega bo‘lishi kerak. 	
4.	<p>VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma’ruzalar interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar; jamoa bo‘lib ishlash va hikoya qilish uchun loyihalar 	
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni, bilimlarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yurita olish va joriy, oraliq nazorati shakllarida berilgan</p>	

	topshiriqlarni o‘z vaqtida bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha topshiriqlarni bajarish															
6.	<p style="text-align: center;">TALABALAR BILIMINI BAHOLASH</p> <p>Talabalarning ta’lim natijalarini 100 ballik tizimda baholanadi.</p> <p style="text-align: center;">Nazorat turlari</p> <p>1. Talabalarning ta’lim natijalarini nazorat qilish quyidagi turlarda amalga oshiriladi:</p> <p>joriy nazorat - modul (fan) bo‘yicha seminar (amaliy, laboratoriya) mashg‘ulotlari va mustaqil ta’lim bo‘yicha ta’lim natijalarini muntazam baholab borish maqsadida o‘tkaziladi. Joriy nazorat ballarining seminar (amaliy, laboratoriya) mashg‘ulotlari va mustaqil ta’lim uchun taqsimlanishi ishchi dastur (Sillabus)da aniq belgilab qo‘yilishi lozim;</p> <p>oraliq nazorat(ON) - modul (fan) bo‘yicha muayyan bob, bo’lim mashg‘ulotlari o;tib tugatilganidan so’ng? oraliq nazorat 12-haftasida talabaning bilim va amaliy ko’nikmalarini baholash maqsadida o‘quv mashg‘ulotlari davomida 1 marta o‘tkaziladi. Talabani oraliq nazorat turi bo‘yicha baholashda 2 ta nazariy savolga yozma ish javobi bahosi (baholash mezonida nazarda tutilgan mezonlar asosida) hamda uning dars mashg‘ulotlari davomida joriy nazoratlardan olgan baholari o’rtachasi hisoblanadi va yaxlitlanadi.</p> <p>Modul (fan) bo‘yicha bir semestrdagi ma’ruza mashg‘ulotlari uchun ajratilgan jami yuklama 1 kredit (30 soat)dan 1 marta oraliq nazorat o‘tkaziladi shuningdek, oraliq nazorat vaqtida talaba(lar)ning Oraliq nazorat tarkibiga mustaqil ta’lim bo‘yicha mavzu savollari ham kiritilib, yozma shaklda o‘tkaziladi;</p> <p>yakuniy nazorat - modul (fan) bo‘yicha semestr so‘ngida talabalarning ta’lim natijalarini baholash maqsadida o‘tkaziladi.</p> <p>Yakuniy nazorat turi semestr yakunida ushbu fan bo‘yicha talabaning nazariy bilim va amaliy ko’nikmalarini o‘zlashtirish darajasini aniqlash maqsadida (talabalar bilimini baholash mezonlarida nazarda tutilgan mezonlar) 3 ta savol berish orqali yozma shaklda o‘tkaziladi:</p> <p style="text-align: center;">1- savol: nazariy 2 - savol: nazariy 3 - savol: nazariy</p> <p>Yakuniy nazorat turini o‘tkazish ushbu shakli kafedra tomonidan belgilangan.</p> <p style="text-align: center;">Ta’lim natijalarini baholash uchun ballar quyidagi tartibda belgilanadi:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Joriy nazorat bali</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Oraliq nazorat bali</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Yakuniy nazorat bali</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">Auditoriya mashg‘ulotida berilgan topshiriqlarni bajarilganligi uchun – joriy baholash(JB); Mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarganligi uchun – mustqil ishni baholash (MIB);</td> <td style="padding: 5px;">Oraliq nazorat vaqtida javob bergenligi uchun – oraliq nazorat bali(ONB); Mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarganligi uchun– mustqil ishni baholash (MIB);</td> <td style="padding: 5px;">Yakuniy nazorat vaqtida javob bergenligi uchun – yakuniy nazorat bali (YNB)</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Joriy nazoratning maksimal bali 30 ball:</td> <td style="padding: 5px;">Oraliq nazoratning maksimal bali 20 ball:</td> <td style="padding: 5px;">Yakuniy nazoratning maksimal bali(YNB) 50 ball.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px; text-align: center;">$\Sigma JN = JB + MIB$</td> <td colspan="2" style="padding: 5px; text-align: center;">$\Sigma JN + \Sigma ON > 30 \text{ ball bo‘lgan talaba yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi.}$</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="padding: 5px; text-align: center;">Modul(fan)dan o‘zlashtirish ko‘rsatkichi(O‘K):</td> </tr> </tbody> </table>	Joriy nazorat bali	Oraliq nazorat bali	Yakuniy nazorat bali	Auditoriya mashg‘ulotida berilgan topshiriqlarni bajarilganligi uchun – joriy baholash(JB); Mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarganligi uchun – mustqil ishni baholash (MIB);	Oraliq nazorat vaqtida javob bergenligi uchun – oraliq nazorat bali(ONB); Mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarganligi uchun– mustqil ishni baholash (MIB);	Yakuniy nazorat vaqtida javob bergenligi uchun – yakuniy nazorat bali (YNB)	Joriy nazoratning maksimal bali 30 ball:	Oraliq nazoratning maksimal bali 20 ball:	Yakuniy nazoratning maksimal bali(YNB) 50 ball.	$\Sigma JN = JB + MIB$	$\Sigma JN + \Sigma ON > 30 \text{ ball bo‘lgan talaba yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi.}$		Modul(fan)dan o‘zlashtirish ko‘rsatkichi(O‘K):		
Joriy nazorat bali	Oraliq nazorat bali	Yakuniy nazorat bali														
Auditoriya mashg‘ulotida berilgan topshiriqlarni bajarilganligi uchun – joriy baholash(JB); Mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarganligi uchun – mustqil ishni baholash (MIB);	Oraliq nazorat vaqtida javob bergenligi uchun – oraliq nazorat bali(ONB); Mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarganligi uchun– mustqil ishni baholash (MIB);	Yakuniy nazorat vaqtida javob bergenligi uchun – yakuniy nazorat bali (YNB)														
Joriy nazoratning maksimal bali 30 ball:	Oraliq nazoratning maksimal bali 20 ball:	Yakuniy nazoratning maksimal bali(YNB) 50 ball.														
$\Sigma JN = JB + MIB$	$\Sigma JN + \Sigma ON > 30 \text{ ball bo‘lgan talaba yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi.}$															
Modul(fan)dan o‘zlashtirish ko‘rsatkichi(O‘K):																

$$\Sigma O'K = \Sigma JN + \Sigma ON + YNB$$

$\Sigma O'K \geq 60$ ball bo'lganda modul(fan) o'zlashtirilgan hisoblanadi.

1. Talabalarning ta'lif natijalarini baholash mezonlari:

daraja	5 ballik tizim (baho)	O'zlash -tirish foizda	an'anaviyda	Baholash mezonlari	
O'quv boshqarma uchun		Professor-o'qituvchi uchun			
A+	4,51 – 5	91 - 100	A'lo	Talaba materialni mustaqil ravishda tez o'zlashtiradi: xatolarga yo'l qo'yaydi; mashg'ulotlarda faol ishtirot etadi; savollarga to'liq va aniq javob beradi.	
A	4,26 – 4,5	86 – 90		talaba materiallarni mustaqil ravishda o'zlashtiradi: xatolarga yo'l qo'yaydi; savollarga to'liq va aniq javob beradi.	
B+	4,01–4,25	81 – 85	Yaxshi	talaba materiallarni yaxshi o'zlashtirgan, uni mantiqiy ifoda eta oladi; mashg'ulotlarda faol ishtirot etadi; savollarga to'liq va aniq javob beradi, biroq uncha jiddiy bo'lmagan xatolarga yo'l qo'yadi.	
B	3,51 – 4,0	71 – 80		talaba materiallarni yaxshi o'zlashtirgan, savollarga to'liq va aniq javob beradi, biroq uncha jiddiy bo'lmagan xatolarga yo'l qo'yadi.	
C+	3,26 – 3,5	66 – 70	Qoniqarli	asosiy materiallarni biladi, biroq aniq ifoda etishga qiynaladi; savollarga javob berishda aniqlik va to'liqlik yetishmaydi; materiallarni taqdim etishda ayrim xatoliklarga yo'l qo'yadi; kommunikatsiya jarayonida qiyinchilik sezadi.	
C	3,0 – 3,25	60 – 65		asosiy materiallarni biladi, biroq aniq ifoda etishga qiynaladi; savollarga javob berishda aniqlik va to'liqlik yetishmaydi; materiallarni taqdim etishda ayrim xatoliklarga yo'l qo'yadi;	
F	3,0 dan kam	59 dan past	Qoniqarsiz	materiallarni o'zlashtirmagan; savollarga javob bera olmaydi; mashg'ulotlarda ishtirot etmaydi	

Tegishli fandan o'zlashtirish ko'rsatkichi 60 ball va undan yuqori bo'lgan talabalarga fan bo'yicha kreditlar beriladi. Fandan o'zlashtirish ko'rsatkichi 59 ball va undan past bo'lgan talaba(lar)ga fan bo'yicha kredit berilmaydi.

Modul (fan)ga ajratilgan auditoriya (ma'ruza, seminar, amaliy, laboratoriya) soatining 25 foizi va undan ortiq soatni sababsiz qoldirgan talaba ushbu fandan chetlashtirilib, yakuniy nazoratga kiritilmaydi hamda mazkur fan bo'yicha tegishli kreditlarni o'zlashtirmagan hisoblanadi.

Nazorat turlari bo'yicha qoniqarsiz baholangan talabaga belgilangan muddat davomida bir marta qayta topshirishga imkon beriladi. Bunda oraliq nazorat turidan

	<p>qoniqarsiz baholangan talaba yakuniy nazoratgacha bo‘lgan muddatda fakultet dekani tomonidan tasdiqlangan jadval asosida, yakuniy nazoratdan qoniqarsiz baholangan yoki mazkur nazoratga qo‘yilmagan talabaga institut rektorining o‘rnatilgan tartibda rasmiylashtirilgan akadem qarzdorlikni bartaraf etish to‘g‘risidagi buyrug‘iga muvofiq, o‘quv ishlari bo‘yicha prorektor tomonidan tasdiqlangan nazoratlarni qayta topshirish to‘g‘risidagi jadval asosida qayta topshirishga ruxsat beriladi. Fandan chetlashtirilgan talabaga yakuniy nazoratni qayta topshirishga ruxsat etilmaydi.</p> <p>O‘rnatilgan tartibda qayta topshirish muddatlarida ham yakuniy nazorat turiga kiritilmagan yoki kirmagan, shuningdek, ushbu nazorat turi bo‘yicha (F) qoniqarsiz baho olgan talaba akademik qarzdor hisoblanadi va mazkur modul(fan)dan yozgi semestrda yoxud keyingi semestrlarda qayta o‘qishga qoldiriladi.</p>
7	<p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olimov Sh. Ma’naviy-axloqiy tarbiya asoslari. Monografiya – T.: Fan va texnologiya, 2015 yil. 2. Erkayev A. Ma’naviyatshunoslik. Monografiya. 1-2-kitob. – T.:Ma’naviyat, 2018 yil. 3. Sobirova M., Xoliqov I. Etnomadaniyat. O‘quv qo‘llanma.–T.: “INNOVATSIYA - ZIYO”, 2019 yil. 4. Sobirova M, Zamonov Z, Niyozmatov A, Xo‘jayev M. Milliy g‘oya, ma’naviyatning pedagogik asoslari. – Toshkent: “Nodirabegim” nashriyoti. –2022 yil. <p>Qo‘srimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. O‘zbekiston Respublikasining Konstitusiyasi. –T.: “O‘zbekiston”, 2018. 6. O‘zbekiston Respublikasining “Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to‘g‘risida” (Yangi tahrirda) gi Qonuni. –T.: “Adolat”, 1998. 7. O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida” Qonuni. (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2016 y., 37-son, 426-modda; 2017 y., 24-son, 487-modda; Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 24.07.2018 y., 03/18/486/1559-son). 13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida. (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y., 6-son, 70-modda). 14. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. –T.: “O‘zbekiston” NMIU,2017. 15. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. –T.: “O‘zbekiston” NMIU,2018. 16. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – T.: Ma’naviyat, 2008. 17. Ma’naviyat yulduzlari. –T.:Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 1999. 18. Ma’naviyat asosiy tushunchalar izohli lug‘ati. – T.: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2009. 19. Tarbiya. Ensiklopediya. Tuzuvchi: M.N. Aminov. – T.: O‘zbekiston

- milliy ensiklopediyasi, 2010.
20. Alisher Navoiy asarlari lug‘ati. – T.: Akademnashr, 2017.
 21. Temur tuzuklari.– T.: O‘zbekiston NMIU, 2019.
 22. Zahiriddin Muhammad Bobur. Boburnoma. – T.: Yangi asr avlod, 2019.
 23. Mirzayev T., Turdimov Sh. va bosq. O‘zbek folklori. – T.: Tafakkur bostoni, 2020

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. 2022 — 2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida. PF-60. 28.01.2022.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 - yil 6 – noyabrdagi "O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta’lim - tarbiya va ilm - fan sohalarini rivojlantirish chora tadbirlari to‘g‘risida " gi PF - 6108 - son farmoni.

Axborot manbaalari:

1. <http://www.lex.uz>
2. <http://www.senat.uz>
3. <http://www.gov.uz>
4. <http://www.mtdp.uz>
7. <http://www.parliament.uz>
8. <http://www.ziyonet.uz>

7.	Urganch davlat pedagogika instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut kengashining 2023 yil “ ” dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun mas’ul va dastur mualliflari: Qutlimuratova Nigora Masharipovna – lector, tyutor,Urganch davlat pedagogika instituti, “Milliy g’oya va falsafa” kafedrasи o’qituvchisi
9.	Taqrizchi: Sh.B. Samanova. – UrDPI “Milliy g’oya va falsafa” kafedrasи mudiri, dotsent.

